

трибуна

arsenal® 10

на
стр. 6-7

Среши
„Генералът“ на Тато

2 септември 2016 г. • година VI • брой 140

Акценти

В ОЧАКВАНЕ НА ФИРМЕННИЯ ПРАЗНИК НА „АРСЕНАЛ“

Фирменият празник на „Арсенал“ АД е една от най-дълголетните и най-красиви традиции в дружеството. Към него няма равнодушни. Всеки в този ден намира по нещо хубаво за себе си: да прекара приятни часове с колегите си извън работното място, да види и лично да чуе какво ново ще споделят първите ръководители на фирмата и гостите, да се отаде

на емоцията по време на празничния концертен маратон, да се хване на дългото арсеналско хоро накрая, да похапне и се почерпи с приятели или просто анонимно да се потопи в множеството, което обикновено изпъльва фирмения стадион. Особено вълнуващ е празникът за ветераните-арсеналици, за които денят е чудесно време за среши и спомени, поредна възможност да влязат във фирмения музей, време за радост от това, което представлява днешният „Арсенал“ – някогашна тяжна мечта.

Продължава на стр. 4

| МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Voucher Храна* Ticket

Ticket Compliments*

Compliments*

www.edenred.bg

Идърд България

E Edenred

Тел: + 359 2 974 0220

bulgaria@edenred.com

ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика си има нов дом

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

WWW.ZAKAZANLAK.BG

НАД 1 МЛН. ЛВ ЗА ПО-ДОБРИ СОЦИАЛНО-БИТОВИ УСЛОВИЯ В „АРСЕНАЛ“

Над 1 млн лева влага големищно в подобряване на социално-битовите условия на територията на „Арсенал“ АД ръководството на фирмата. Средно месечно само за ремонтни дейности в тази посока сумата е над 100 хиляди лева, съобщи за „Трибуна Арсенал“ директорът по икономическите въпроси на дружеството Янко Костадинов. Подобряването на социално-битовите условия на територията на дружеството е видима и хората го оценяват и са доволни, категоричен е Костадинов.

Продължава на стр. 4

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова,

Първолета Петкова, Мария Пискова, Мирян Маденджиян, Венко Юнаков.

Със съдействие на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

Завод 5:

20 ГОДИНИ „ДОБРЕ ДОШЛИ, ПРИЯТЕЛИ!“

За 20-ти път на 6 септември ще се съберат тази година ветераните - машиностроители от Завод 5 на „Арсенал“ АД. Лично бившият министър на машиностроенето от времето на Тодор Живков - инж. Тончо Чакъров, почетен гражданин на Казанлък, дошъл в първите години на една от първите ветерански срещи в началото на новия век с хората от някогашния ЗММ. Чакъров става главен директор на Завод 10 в Казанлък през 1964-та. Идва от шефския пост в НИТИ, преди това - главен технолог на ВМЗ - Сопот. С идването на Чакъров машиностроенето в оръжейницата навлиза в нов период. Сменя се и името на завода - той вече се казва ОПП „Фридрих Енгелс“. Започва строителството на Завод 5.

Лично Тодор Живков реже лентата при откриването на българската машиностроителна гордост - Заводът за металорежещи машини на казанлъшката оръжейница на 21-ви декември 1965-та година. Всички от ветераните, прехивели този момент, помнят официалното събитие.

Но историята започва далеч преди това. „За регулярирано производство на металорежещи машини се заслови през средата на 1959-та година“, твърди инж. Неделчо Братоев в обзорната си книга „Съдба“ /Преживяно, постигнато, осъзнато.../, публикувана през 2007-ма. От написаното за поколенията става ясно, че машиностроително производство в „Арсенал“ има далеч преди откриването на Завод 5. Но Завод 5 е изцяло нов етап, време на наистина славно индустриално развитие. Базата за техническо развитие, реално стартирала през 1967-ма, превърнала се в база за развитие и внедряване през 1971-ва и Институт за металорежещи машини през 1984-та, е другата гордост на фирмата, за която ветераните си припомнят. Срещата на ветераните от Завод 5 е отново на 6-ти септември от 12.00 часа в ресторант „Капитал“, в Дома на културата „Арсенал“.

През тия вече 20 години няма как припомнянето на постиженията да се случи без присъствието на инж. Неделчо Братоев. Той е първият директор на Базата за техническо развитие, машиностроител по диплома, производствен, ръководен опит, хабилитация и не на последно място - машиностроител по сърце. Неговите думи в началото на всяка сбирка са аплодирани дълго. Неговият принос е неоспорим, трудът му по изгответо на единствената по рода си книга „Съдба“ /Преживяно, постигнато, осъзнато.../, е огромен.

Хиляди факти от историята на арсеналското машиностроене са събрани в това уникатно изда-

ние, което всеки може да отвори за конкретни фактически справки. Но няма такава книга, която да отвори по човешки сърцата на участниците в описаните събития - разработки, производства, планове, изделия, технологии, конструкции, монтажи, изпитания... Затова онези, които помнят, идват винаги на 6-ти септември, за да отворят сърцата си един пред друг в спомени за свършеното заедно. Докато ги има, докато са между нас.

Идват хора и от сегашния състав на Завод 5

Не са толкова много. Но са винаги поканени от ветераните. Днешният директор на Завод 5 инж. Петър Ширянов не пропуска да се види с бившите си колеги. На които историята на „Арсенал“, пък и на цялото българско българско машиностроене, дължи много. Ветераните не си представят срещата без него, а и той не си представя, че няма да ги уважи. Той е „мостът“ през поколенията към днешното време, когато Завод 5 се променя и се налага с новата си функция на производител на стотици видове детайли от десетки арсеналски изделия, които по-рано не са произвеждани във фирмата. Завод 5 днес се оформя като завод за производство на детайли за другите фирмени заводи, комплектовати

готови изделия от боеприпасното и оръжейното производство. Извършват се и ремонтни дейности.

Близо 100 арсеналци се прегръщат всяка година на срещата

Преди 20 години неколцини бивши колеги, предимно технолози, решават да се видят напролет. Поводът е годишнината на Бюрото за проучване, създадено през 1971-ва. Същата година се създава и Базата за развитие и внедряване. Ентузиастите, инициатори на срещата, намират ресторант в Енина. После в годините кръгът от хора, които искат да присъстват, се разширява. Събитието се мести през есента - преди Деня на машиностроителя. През последните години тогава е и фирменият празник на „Арсенал“.

„Същето“ на ветеранската инициатива са хората, които и днес организират това мило събиране - инж. Георги Цонев, Стефан Русев и

Георги Георгиев. Георгиев е дълги години технolog в Завод 5. Цял живот: от 1960-та до 1996-та. Той стои „в двото“ на ветеранската идея преди 20 години и не случайно първата среща е в Енина, където той живее. После решават да я преместят в ресторант „Гергана“, но последните години неизменно сбирката е в ресторант „Капитал“. Стефан Русев е вторият ентузиаст от тройката организатори. Типичен арсеналец - почнал от работник, през начальник смяна, майстор смяна, до началник цех. Все в Завод 5. Инженер Цонев е един от арсеналските машиностроители, които оставят най-ярки следи с работата си през годините. Опитът му на човек, който тръгва като ръководител група под ръководството на легендата Хари Симеонов, изкачва цялата йерархия на професионалната стъблѝца - става главен технолог на отдела, началник на Технологичния отдел, началник на Технологичния отдел, главен инженер на Завод 5 заместник-директор по

него, както и за мнозина български специалисти в бранша, идват именно казанлъшкия „Арсенал“. „Ние сме заедно с вас, делим с вас дни и нощи! Заедно арсеналци могат“, помнят ветераните думите на инж. Симеонов от срещата през 2012-та. Тогава бе запечатана и последната прегръдка между Хари и дългогодишния му приятел, директорът на казанлъшкото ДСО „Хидравлика“ Янко Ортакийски, също бивш арсеналец, редовен участник във ветеранските срещи на машиностроителите от Завод 5, буквально до последните си дни. Именитият директор на Завод 5 - Марко Маринов, също винаги е сред очакваните присъствия сред ветераните, както и Тодор Калайджiev, също бивш директор на ЗММ в „Арсенал“.

КНСБ подкрепя организацията на ветеранската среща

КНСБ, която в Завод 5 се ръководи от Тодор Дерменджиев, осигурява не само част

смислено.

Ветераните посрещат и други видни гости. Често при тях е идвал и изпълнителният директор на Завода за пружини - Крън инж. Александър Минчев.

Ветераните не забравят

Славните години на завода носят много отличия на хората, които движат нациата напред. През 1984-та Завод 5 изльчва и Герой на социалистически труд - Радко Парашков, отличен за неговия принос в изработката на арсеналските бормашини, фрези и сложни глобки на агрегатните възли и обработващите центри по японски образец. Ветераните си помнят не само своите колеги по цеховете и отделите, но и ръководителите на Завода, които продължават да наричат „нашият завод“. Директор на Завод 5 е бил и инж. Крум Христов, по-късно ръководител на целия комбинат. Сегашният член на фирмено мениджърско ръководство инж. Янко Запрянов също управлявал завода. Той е бил и директор на Института за металорежещи машини.

Организаторите на срещата на Завод 5, макар и ветерани, следят всичко, което се случва сега с развитието на казанлъшката оръжейница. Вестник „Трибуна Арсенал“ е основният им източник на информация, но личните контакти с хората, които работят в „Арсенал“ днес, също не премъхват.

Лично изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибушев, както и заместници от целия му ръководен екип, всяка година получават покана за ветеранската среща. Тази година отново е така. И отново ветераните ще се радват на китка

от фолклор, която неизменно поднася ФТА „Арсенал“ с народните танци на момчетата и момичетата на хореографа Христо Стоянов.

„Най-хубавото от тази вече 20-годишна на традиция е, че ветеранската среща на Завод 5 „запали“ и хората от други заводи“, отчита преди събитието на 6-ти септември председателят на КНСБ в „Арсенал“ Атанас Бозов. Хилядната синдикална организация вече подкрепя и срещи на работилите и работещите от Завод 2, Завод 3 и Завод 4, чиято сбирка следва през тази есен.

Ветераните от Завод 5 имат своите последователи. Това ги радва. И затова също ще намерят време да си поговорят идния вторник на 6-ти септември - топли разговори между прегръдки, усмивки, снимки, сълзи и ръкостискания, докато край тях отново звучи „Добре дошли, приятели!“ - рефреньт на маestro Васко Глутников, без чиято музика нито една сбирка не минава.

Диана Нейчева

Инж. Хари Симеонов е сред най-чаканите гости

Възрастта и пътуването от Пловдив през годините далеч не му пречат да идва в Казанлък. Идва на мястото на родната си къща, където, поironия на съдбата, днес се намира ресторант „Капитал“. Аристократичното му изльчване зарежда с гордост и професионални сантименти производствените и техническите въпроси. Той е един от хората, с които ветераните непременно искат да се видят на годишната септемврийска среща.

Инж. Хари Симеонов е сред най-чаканите гости

Преди 20 години неколцини бивши колеги, предимно технолози, решават да се видят напролет. Поводът е годишнината на Бюрото за проучване, създадено през 1971-ва. Същата година се създава и Базата за развитие и внедряване. Ентузиастите, инициатори на срещата, намират ресторант в Енина. После в годините кръгът от хора, които искат да присъстват, се разширява. Събитието се мести през есента - преди Деня на машиностроителя. През последните години тогава е и фирменият празник на „Арсенал“.

„Същето“ на ветеранската инициатива са хората, които и днес организират това мило събиране - инж. Георги Цонев, Стефан Русев и

от финансиранието за срещата, но и част от организацията по откриването на хората, изпращането на съобщенията до тях, координирането на присъствието им, запазване и разпределение на местата в ресторанта, поканите за гостите, съставянето на празничната програма. Председателят на КНСБ в „Арсенал“ Атанас Бозов, също почнал кариерата си в оръжейницата през 1964-та в Завод 5, неизменно открива ветеранската сбирка на машиностроителите.

Присъствието на Бозов при откриването на срещата също е традиция, на която ветераните държат, държат и той съмняят да е сред тях, защото и сега се чувства „кръвно свързан“ с онова, което никога обединяват ЗММ и ИММ.

„Годините отминават, косите побеляват, но съврено от вашите ръце остава“, каза в приветствието си към гостите през 2013-та Атанас Бозов.

Който е бил на тези сбирки, знае, че усещането от срещата наистина е усещане, че с работата си си оставил нещо

„АРСЕНАЛ“ И „М+С ХИДРАВЛИК“ С ПОМОЩ КЪМ ХАЖДИЕНОВЦИ

За трета поредна година в казанлъшката Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ ще се реализира

дарение на два договора за съвместно партньорство с казанлъшки фирми. Това са „Арсенал“ АД, което оси-

територията на двете фирми в проект за дуалното обучение: училище и работа.

През новата учебна 2016/2017 година по проекта само в „Арсенал“ ще бъдат осигуриeni 20 работни места за ученици от 11 и 12 клас в специалистите ЦПУ и Мехатроника, като част от обучението по учебна практика. По същия проект ученици ще работят и в „М+С Хидравлик“, съобщиха инж. Любомир Костадинов, зам.-директор по учебната част на ПГ „Иван Хаджиенов“.

Задачите, които учениците от тези специалности ще изпълнят в рамките на проекта и двустранните задължения, са в съответствие с утвърдените от ПГ „Иван Хаджиенов“ учебни планове и програми.

През двете досегашни години, в които казанлъшката гимназия, наследник на някогашния Механотехникум „Цвятко Радойнов“, е работила по проекта на Министерството на образованието, са оборудвани нови кабинети, създадена е и една от двете в страната лаборатории по мехатроника.

През миналата година помощното финансиране по проекта е било изцяло от „М+С Хидравлик“, а през първата година от действието на проекта от друга казанлъшка фирма в областа на машиностроенето БАРД.

Проектът за дуално обучение в „Арсенал“ се осъществява и

с помощта на специалистите от групата „Експерти за Казанлък“, които са и част от училищното Наставителство на професионалната гимназия.

През миналата година с помощта на „Арсенал“ и „М+С Хидравлик“ и със средства от училището е дофинансирано изграждането на отопителната инсталация в старата сграда на бившия Механотехникум, където временно бе преизпълнена казанлъшката Математическа гимназия заради срутена част от корпуса

дейности по сградата на Математическата.

Интересът към училището ни расте. Към нас вече се стремят добри и мотивирани ученици, каквато е и целяни, сподели за zakazanlak.bg Марияна Демирева, директор на ПГ „Иван Хаджиенов“.

С 3 паралелки нови ученици започва новата учебна година техническото училище: по компютърни технологии, машини с ЦПУ и по мехатроника. Заради недостатчен брой ученици отпада за тази година паралелката по архи-

проектът „Качествено професионално образование със съвременно професионално оборудване“.

Проектът е част от Национална програма за осигуряване на съвременна образователна среда, модул „Модернизиране на система за професионално образование“ към Министерството на образоването, съобщиха Марияна Демирева, директор на гимназията, която е и член на групата „Експерти за Казанлък“.

За тазгодишният проект сумата, която училището трябва да си осигури, е 15 200 лева и тя вече е факт благо-

туря 8 хиляди лева от сумата, и „М+С Хидравлик“ - 7 200 лева.

Средствата са за оборудване на специални кабинети по мехатроника и лаборатории, както и за закупуване на необходимата за тази цел техника: компютри, мехатронни стендове, тестери за диагностика на компютърни системи.

Договорите с двете предприятия за оказваното финансово съдействие и партньорство по проекта вече са подписани, като част от тях е продължаващото и тази година обучение на ученици от ПГ „Иван Хаджиенов“ на

ZAKAZANLAK.BG

през двете досегашни години.

И от новата учебна година двете училища ще продължат да са под един покрив и в един двор за неопределено време, докато приключат ремонтните и укрепителни

тектура.

Първият училищен зъвнец събира бъдещите машиностроители в 9 часа на 15 септември в двора на гимназията.

Деляна Бобева

ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика с има нов дом

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

WWW.ZAKAZANLAK.BG

ТАНЦЬОРИ НА „АРСЕНАЛ“ ОБИРАТ ОВАЦИИ В ЧУЖБИНА

Младежката група на ДЮФТС „Арсенал“ и Клубът за народни танци „Теменуга хол-троп“ към ДК „Арсенал“ се завърнаха от участие в Международния фолклорен фестивал „Дни на Дебарца“, проведен в македонския град Охрид.

Казанлъшките възпитаници на хореографската Вания Минчева имаха

честта да открият фестивала със своята „Шопска сюита“ и танци от различните етнографски области в страната.

Майсторското им изпълнение и колорит, пъстрите и богати носии и пищността на танците им впечатлиха разнородната фестивална публика и заслужено получиха нейните аплодисменти.

Формацията от бивши танцьори и самодейци, работещи в „Арсенал“ - „Теменуга хол-троп“, подготви специално за фестиваля две блок-програми, всяка по 12 минути. Именно тези им изпълнения вдигаха на крака публиката във

2016/08/19

фестивалните вечери.

Арсеналските танцьори мериха сили и чар във фестивала заедно с още 11 състава от Балканите и Европа.

Преди участието си в Охрид танцьорите от ДЮФТС „Арсенал“ участваха в друг международен фолклорен фестивал, проведен в побратимения на Казанлък румънски град Търговище.

И двете участия на арсеналските танцови формации бяха финансово подпомогнати от групата „Експерти за Казанлък“, дарила им 3 800 лева.

Следващото танцово предизвикателство за арсеналските възпитаници е в началото на месец септември в град Приморско, където ще участват в пореден фестивал „Орフェй пее с морето“. Проявата ще се проведе от 4-ти до 9-ти септември.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 1

...ФИРМЕНЯ ПРАЗНИК НА „АРСЕНАЛ“

Добре дошли в този ден са и всички официални гости и граждани, които искат да почетат и споделят празника на арсеналци. Фирменият празник на „Арсенал“ АД е наследник на Деня на машиностроителя, който в България се празнува от 45 години насам. Съгласно Решение № 245 на Министерския съвет от 12 август 1971 г. този ден се отбелязва през втория неделен ден на октомври като знак, че машиностроенето е в основата на промишлеността на страната и че машиностроителите са нейният интелектуален потенциал. По традиция празникът на „Арсенал“ се организира през първата половина на октомври, винаги в петък, а от няколко години, по идея на изпълнителния директор Николай Ибушев, и като Ден на отворените врати. Тази година той ще се проведе на 7 октомври – отново на стадион „Арсенал“. През 2016 г. арсеналици празнуват 138 години от основаването на „Арсенал“ АД и 92 години от началото на функционирането му в Казанлък.

Празникът на „Арсенал“ ще бъде предшестван от две специални срещи на ветераните от завод 5 и от завод 1, които също вече са традиционни. Те са настроени съответно за 6-ти и 17-ти септември в р-т „Капитал“. Срещата на ветераните-машиностроители от завод 5 се организира за 20-ти път, а на ветераните-оръжейници от завод 1 – за 4-та поредна година. Ден преди фирмения празник ще се състои традиционната среща на ръководството на дружеството с първенците в труда за 2016 г. Награди за достойната им работа на всеки от тях ще връчи изпълнителният директор Николай Ибушев. В навечерието на празника портретите на най-добрите 51 специалисти, служители и работници на „Арсенал“ за годината ще заемат местата си в Алеята на трудовата слава. За празника специална подготовка прави и „Столово хранене“ към „Арсенал“ АД – с разнообразен асортимент от закуски и напитки на доставни цени. За още по-голя-

мо удобство на арсеналци и гостите търговското обслужване ще бъде разширено с допълнителен брой шатри и автомати за напитки. В празничния 7-ми октомври от 9.30 ч. мажоретен състав ще даде старта на традиционните вътрешни спортни турнири по футбол, волейбол, народна топка, стрелба и дърпане на въже. След края на спортивните състезания е предвидено официално награждаване на победителите. След официалната част, която започва в 12 ч., Домът на културата „Арсенал“ организира голям празничен концерт. Гости на арсеналската публика ще бъдат дует „Ритон“ и Руслан Мийнов. Освен тях, на празничната сцена ще се изявят децата от ДГ „Буратино“, фолклорните танцови формации „Арсенал“ и много други места таланти. Окончателната програма ще бъде публикувана в следващия брой на „Трибуна „Арсенал“, който на 7-ми октомври също ще има своято празнично издание.

„Трибуна Арсенал“

ЗА ПРОМЕНИ В ПРАВОТО НА РАБОТОДАТЕЛЯ ДА ПЕНСИОНИРА НАСТОЯВА „ПОДКРЕПА“

Конфедерацията на труда „Подкрепа“ съвсем скоро ще постави пред правителството отново въпроса за промени в Кодекса на труда,

Това обяви в Казанлък президентът на синдиката Димитър Манолов.

Не може някой друг, освен работника, да решава дали

може да работи или не, допълни Манолов.

По думите му, преди година, на база анти-българско предложение, направено от страна на БСП, е направена промяна в Кодекса на труда, която е дала това право на работодателите.

От тази мярка в частта му правото на работодателя да пенсионира работници и служители, изпълнили изискуемите по закон условия за пенсия – възраст и трудов стаж.

Ситуацията на трудовия

са пострадали много хора, по думите на Манолов, като най-потърпевши от мярката били категорийните работници и учителите.

Ситуацията на трудовия

пазар, по думите на президент на КТ „Подкрепа“, ясно показвала, че е наложителна промяна в тази посока.

По този повод от синдиката съсъм скоро ще внесат мотивирано предложение в посока облекчаване на тази мярка, предвид все по-острия дефицит на пазара на труда.

Друга важна задача на правителството в сферата на пенсионната реформа, според синдикалиста, е завършването на реформата в капиталовото пенсионно осигуряване. Предложението на синдиката е да няма входна такса, която да се събира от осигурителните лица, а таксата на изхода да е функция от управлението на активите.

Деляна Бобева

та на Завод 4. По информация на КНСБ в „Арсенал“, оборудвани са 26 битови на територията на дружеството само за последните няколко месеца. По-голямата част от тях са в Завод 4. Вложена сума от страна на КНСБ за закупуването на част от необходимите уреди в тях е 18 хиляди лева. Закупени са хладилници, диспенсери за вода, печки и други необходими вещи. Средствата, които синдикатът, с членска маса от над 6 500

на дружеството и ремонтите на социално-битовите помещения ще продължи и през следващите месеци, категорично е директорът по икономическите въпроси на „Арсенал“ Янко Костадинов.

Междувременно от началото на септември за поредна година най-добрите работници и служители на фирмата отново ще почиват по седмица на разносни на „Арсенал“ в морската станица в Несебър. Картиите за тази цел вече са разпределени.

„Трибуна Арсенал“

Технологии

УЧЕНИ СЛУЧАЙНО ОТКРИХА ПО-ДОБЪР МЕТОД ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА МЕТАЛ

Провалът не е задължително нещо лошо. Учени от Масачузетския технологичен институт обявиха, че са открили нов, по-добър и екологичен начин за производство на някои метали. Откритието е случайно след неуспешен експеримент за създаване на нов тип батерия.

„Искахме да разработим батерия с различна електрохимия. Добавихме допълнителен електролит между положителния и отрицателния електроди в течна батерия. Okaza се, че когато се опитаме да заредим батерията, всъщност произвеждаме течен антимон“, коментира Доналд Садоуей, ръководител на проучването.

Това е било изненада, защото са използвани материали, които не позволяват подобен електролитен процес. По принцип чрез прилагане на електрохимия по подобен начин може да се произвеждат алуминий и някои други метали, но се използват други материали.

В крайна сметка допълнителният електролит се е окказал своеобразен ионен проводник и е предизвиквал разпадането на антимониевия сулфид. Вместо да се зарежда, пробната батерия всъщност е произвеждала 99.9% чист метал.

Обикновено традиционните методи за производство на метал чрез топене отделят големи количества вредни газове и замърсяват въздуха. При новия, случайно открит, метод обаче почти няма вредни газове, а металът е с отлично качество.

Сега учениите ще се насочат към откриване на това: кои метали могат да се произвеждат по подобен начин. Те смятат, че процесът може да се пригоди и за производството на никел и мед. Ако това се окаже вярно, може да доведе до намаляване на разходите за производство на големи количества и значително да намали вредните емисии.

Източник: Thinkstock/Guliver

Съобщение

Предвид септемврийските почивни дни празничните торти за работещите в „Арсенал“, родени на 2, 3 и 4 септември, ще се раздават на 2 септември. А родените на 5, 6 и 7 септември могат да получат празничните си торти на 7 септември. Тортите се получават от специализирана магазин до централния портал на „Арсенал“ срещу представен пропуск или лична карта.

От Ръководство „Столово хранене“

Ветерански срещи

На 17 септември 2016 г. за 4-та поредна година ще се проведе традиционната среща на арсеналските оръженици-ветерани.

Срещата се организира от ръководството на Завод 1 и синдикалния заводски комитет.

Събитието ще е от 12 часа в ресторант „Капитал“.

Желаещите да присъстват трябва да потвърдят това чрез: **Атанас Касабов - телефон 0884 599 067 или Василка Демирова - 0887 639 096.**

Цената на куверта за празничния обяд е 17 лева.

Сумата трябва да бъде внесена до 10 септември при организаторите.

...ПО-ДОБРИ СОЦИАЛНО-БИТОВИ УСЛОВИЯ В „АРСЕНАЛ“

Продължение от стр. 1

Той уточни, че ремонтните дейности и закупуването на печки, шкафчета, хладилници и други необходими вещи за обзавеждането на т. нар. „битовки“ на територията на дружеството стават и с помощта на КНСБ във фирмата. За последните няколко месеца чувствително е подобрено състоянието на тези битови места за почивка на територията

дущи на територията на дружеството, е вложил, се набираят от членски внос, който работници и служители отчитат ежемесечно. Но устав той е 1% от облагаемия доход на всеки член. Набраниите средства се използват също и за други социални нужди на синдикалните членове, като помагат в трудни моменти или при нужда от скъпоструващо лечение.

Подобряването на социално-битовите условия на територията

на Завод 4. По информация на КНСБ в „Арсенал“, оборудвани са 26 битови на територията на дружеството само за последните няколко месеца. По-голямата част от тях са в Завод 4. Вложена сума от страна на КНСБ за закупуването на част от необходимите уреди в тях е 18 хиляди лева. Закупени са хладилници, диспенсери за вода, печки и други необходими вещи. Средствата, които синдикатът, с членска маса от над 6 500

на дружеството и ремонтите на социално-битовите помещения ще продължи и през следващите месеци, категорично е директорът по икономическите въпроси на „Арсенал“ Янко Костадинов.

Междувременно от началото на септември за поредна година най-добрите работници и служители на фирмата отново ще почиват по седмица на разносни на „Арсенал“ в морската станица в Несебър. Картиите за тази цел вече са разпределени.

„Трибуна Арсенал“

Николай Симеонов от „Арсенал 2000“:

ТЪРГОВЕЦ ЦЯЛ ЖИВОТ

Човекът – търговец, открай време е имал интересен живот. Още от епохите на керваните с камили по Пътя на коприната, и платноходите, поели

и консумативи. Продукцията на „Арсенал“ е специфична, но затова пък всички от „Арсенал 2000“, които я предлагат по света, преминават специални

Николай Симеонов. „Арсенал 2000“. Регионален мениджър „Бизнес развитие“ за Централна и Латинска Америка, Екваториална и Субекваториална Африка. На 41, но вече с близо 20 години опит във външната търговия. Детство с родителите в Куба: отлично владее испански, руски и английски. Икономическа магистърска диплома по Стопанско управление от университета във Велико Търново. От скоро в „Арсенал“ – от една година. Преди това – осем години опит в простиращата казанъшка фирма Гуада Клоуърс България /„Даник“ АД/, търговски директор. Стартъри карирата си като водещ специалист „Продажби“ в „Катекс“ АД, където за 10 години качва цялата стълбица от позиции до достигане на ръководната – външно търговски директор. Симеонов смята, че е полезно за професионалното развитие човек да сменя работното си място след пълен цикъл от около 8-10 години. Откакто е в „Арсенал 2000“ обаче, само за година време, Николай като че ли се усеща вече „заращен“ с ония дух на вечна принадлежност към фирмата, който видната почувствала, че битува тук. Усещането за почти семеен доживотен връзка между хилядите арсеналци Симеонов забелязal веднага. Знаел за него и преди, но не допускал, че ще го „прихване“ така бързо. И че толкова ще му допадне. Но екипната работа с младия външно-търговски отбор на казанъшката оръжейница е толкова креативна и нахъсана от стрътва към успеха, че себе си в Отдела Николай вече усеща като органична част от цялото. Цялото тук е органично, но в никакъв случай – еднообразно. В екипа на шестимата със средна възраст около 35 години, които под ръководството на Христо Ибушев развиват и удържат външните пазари за арсеналската продукция, има различни хора. Тук е толкова зареждащо и свежо да се работи именно, защото отъдъ доказания са професионализъм всеки е личност с богати интереси и широк светоглед. За кондицията на ума в сложната игра на търговията по световните пазари тази оптимистична и зареждаща с позитивизъм атмосфера на екипа е повече от необходима. Симеонов го знае със сигурност. Няма как, той е: „Цял живот търговец“. А иначе – семеен, с две деца – момчета, Николай на 14 и Александър на 11 години.

към Великите географски откриятия, отворили големите морски пътища между петте континента. Симеонов признава, че за да си търговец, е нужно, както да го носиш това нещо, търговския дух и търдите умения у себе си по рождение, така и да градиш допълнителни качества, да се надграждаш с конкретни знания и придобити меки компетенции. В теорията и в практиката. Николай си знае, че всеки търговец, тръгнал към далечни светове, е ръснат „от горе“ и с малка шапка здраво сложен авантюристичен дух. Но само малка – рисковете в търговията, трябва да са премерени. „Работата ми е много по сырце“, казва Симеонов, но честно казано, личи му и без да го казва.

Идва в „Арсенал“, „по естествен път“. Нов етап в карирата. Продължение на това, което е правил и преди – продавал на международните пазари. В „Арсенал“, все пак, е малко по-различно. Не се продават платове

и интересни обучения, относно представянето на фирмени изделия. Симеонов напира това за изключително полезно, но има още какво да се направи в тази насока. За година тук той не спира да се учи, не спира да бъде целенасочено обучаван по нарочна програма, съставена от ръководството. „Научих за близо година много нови неща, но винаги има какво още да се научи“, споделя Симеонов. Това е нужно, дори за професионалист с 20 години опит в търговията. Нужно е, дори когато става дума за световно позната марка като „Арсенал“. Колкото до името, той вече е видял с очите си:

Марката „Арсенал“ отваря врати по света

За краткото си време тук регионалният мениджър за Централна и Латинска Америка, Екваториална и Субекваториална Африка вече е участвал

в арсеналския екип на четири световни изложения. На всяко единото от тях интересът на контрагентите е сериозен. И не е случайно проявен – за „Арсенал“ се знае. За по-малко от година работи в търговската къща на марката „Арсенал“ Симеонов вече е свидетел на бързия икономически растеж на двете дружества с това име – търговското и производството. „Арсенал“ АД и „Арсенал – 2000“ работят в пълен синхрон. Връзките между отделите „Пластмант“ на оръжейницата с „Продажби“, „Маркетинг“ и „Бизнес-развитие“ на „Арсенал – 2000“ са конструктивни и ефективни. Още сидането си тук Симеонов усетил разликата с предишния си опит, станал е част от една наистина голяма и сложна структура. За нейното ефективно функциониране в посока успешни продажби на световните пазари в годините назад са вложени много усилия от страна на ръководството. Сега вече „Арсенал“ събира узрелите плодове на една успешна идея, реализирана от изпитнителния директор на „Арсенал – 2000“ Христо Ибушев и заместник-директора на „Арсенал“ АД Станил Станилов. Идеята – да се обособи отделно дружество, което да прдава арсеналската продукция, функционирайки като търговска къща.

Работи се в перспектива

Идеята за бъдещото развитие на фирмата в годините напред е вменена на ръководството на конкретните хора, които продават специалната продукция на казанъшката оръжейница по света. На арсеналските търговци е ясна фирмемата политика: сегашният растеж трябва да се задържи. Намерението на ръководството е: в средносрочен план мащабът на производство да не намалява. Да се сключват нови договори, да се стъпва на нови пазари. Тази задача всеки от екипа търговци „гони“ на своя, определен от ръководството, регион.

Симеонов прави това в страници от Централна и Южна Америка, Екваториална и Субекваториална Африка. С колегите си са разпределени по региони, но истината е, че си помагат и „навлизат“ в териториите на колегата, когато това се налага. Утвърдените пазари са важни. Но се работи и в посока – пазари с някогашни епизодични продажби да се затвърдят. Търсят се и съвсем нови. „Решени сме да не остане точка по света, където да не сме представили продукцията на „Арсенал“, желанието на ръководството е да се обходи с целия свят“, споделя амбицията на екипа от търговци, най-новият от тях – Николай Симеонов. И се радва, когато някъи от Отдела забие ново малко знаменце в картата на арсеналския музей, където са маркирани териториите на сделките по света. В търговията не винаги се стига до сделка веднага. Но веднъж позната в позитивен аспект, марката по-късно се търси, отваря Николай Симеонов една от мънчките тайни в тая сложна работа. За да се подгответ за нея, Николай изминава необичайен път. Със старт в ОУ „Георги

Кирков“, Казанълък. След което следват:

Шест години в Куба

В Куба той бил 5 години ученик и 1 година студент, докато родителите му работят там в края на годините преди и по време на промените през 1989-та. Този ранен житейски епизод се оказва решаващ за професионалния му избор: търговията. Владеенето на три чужди езика, с дипломи от серийни чуждестранни учебни заведения – огромно предимство. За малка страна като България, особено в индустрията, външният пазар е въпрос на съществуване. Тесният вътрешен пазар за реализация на промишлената продукция налага непременно експортно ориентиране на предприятията. Спецификата на казанъшката икономика, насищена с индустриални фирми, също налага нуждата от успех на международните пазари, където продукцията да се реализира. Това пък определя и търсениято на специалисти за тази цел – международни тър-

пътешествия извън работата, със семейството си, Николай прави при всяка възможност – пътуването по работа е едно, пътешествието за удоволствие съвсем друго. Адреналинът в добри дози е нужен за добрия търговец в неговата гонитба към успеха на сделката – търговецът е винаги ориентиран към резултата. Николай е видял адреналина и по други поводи: разминава се „на косъм“ с атентата в Ню Йорк през 2001-ва: само ден преди 11-ти септември се качил на Кулите – Близнаки. На следващия ден от тях останало само пепел... Полетът му бил отменен – съпадал по време с фаталните полети, атакувани от Ал-Каида. Революцията в Египет също за малко да го застигне, както и тежък взрив на московско то летище в Домодедово в момента на кацане на самолета му там. Попаднал на стрелба в Казахстан, както и на много, много други „интересни“ ситуации по време на своите дългогодишни пътувания по света.

Но място за страх, щом си поел една работа, не може да има. Пък и рисковете идват не само в работата. Адреналинът в кръвта на човека на 21-ви век атакува

говци. Казанълък се оказва град с такива кадри. Колкото и това да не бие на пръв поглед на очи. Казанълък за Николай Симеонов е нещо важно. Това е една от причините да остане да живее тук, въпреки предложението, които е имал за работа другаде. Казанъшката връзка не го пускала и в Куба – там попаднал на учителката си от основното си училище – дружарката Илия Горчева. Брат му пък попаднал при другаря Кольо Горчев, дългогодишен директор на Математическата гимназия в Казанълък, отишъл на работа в Куба. Семейството учители Горчеви са били класни ръководители на братята в ЕСПУ „Христо Ботев“, гр. Хавана, Куба, тази екзотична страна, отворила се на Николай за езиците. Те очевидно му се отдавали, учел с удоволствие, завършил средно образование още на 16 години. Четел много. Спортува също страшно го увлечел. За своите мъжки 41 той почти не е оставил спорт, който да не е опитал – индивидуални, колективни, екстремни.

сърцето навсякъде. Без това в дневно време вече не може да се живее. За кратко – между висшето и казармата, Николай опита и от адреналина на журналистика в местното радио „Вис Виталис“. Отвсякъде взима по нещо – учи се. Радва се, че и с двамата ми синове е така – отличници в училище „Антим I“. Всъщност, каква друга би могла да бъде съдбата на едно момче, родено в полунощ на 23-ти април? Денят на Шекспир, денят на Сервантес. Николай владее прекрасно езиците и на двамата класици – и английски, и испански. Владее перфектно и руски. Но прескочил рождения ден на Ленин само с няколко минути. Съдбата е странна нещо: роден в Дения на книгата, Николай Симеонов гради от думите, от езиците, целия свой живот. Живот на човек-космополит. Няма никакво намерение да променя посоката. Харесва му да е „Търговец цял живот“. И се радва това да продължава да се случва. Точно в „Арсенал“.

Диана Рамналиева

Срещи

Доайенът Ivanka Гръбчева-Антонова:

ТАТО НЕ БЕШЕ СУЕТЕН

Как попаднахте в националната телевизия?

- Дълга история. Аз се омъжих рано, на 17 години. На 18 вече имах дете - син. Знаете как е с малко дете в голяма къща. Кинаджийството и телевизионерството се дължат на Антон Югов, по това време той беше министър-председател на България. С брат ми, ген. Гръбчев, те се разхождали един ден в градината на двореца, където днес е Художествената галерия. Аз пък тогава вече работех като надничарка в

"Особени имоти". Това беше на практика първообразът на УБО. То изземваше имотите и имуществото на Царския дворец след 9-ти септември. Оглавяваше го бивш политизаторник, лежал до 1944 г. със смъртник присъда, на име Ранcho Кеменчеджиев. Един ден се срещнах с тях, но бях с гумена престишка, с табла счинии. Тогава Югов се обърна към брат ми, който, знаете, е бивш партизанин и му казва: "Гръбчо, роднини ли сте с това момиче?". Тогава брат ми издаде, че има сес-

тра, че съм му сестра. Югов го хвана за яката и му казва: "Не те ли е срам? Как може да заровиш това младо момиче да мие чинии, вместо да го пратиш да се върне с акъл?". Тогава брат ми каза: "Ами пък да не се е женила. Като се е женила, да си гledат детето!" Тогава отидох на работа като монтажист на игрални филми в Киноцентъра. Започнах там във времето, когато снимаха „Калин Орелът" - първият български филм. Аз работех с Дако Даковски, Борислав Шаралиев,

Янко Янков. Малко след като откриха телевизията през 1959 година, ме задължиха със заповед да отида на работа там като ръководител на монтажа. После станах асистент-режисьор. По времето на Иван Славков като генерален директор станах режисьор в Дирекция информация на БНТ и ме натовариха със задачата да правим всички предавания за и с Тодор Живков.

След като сте на практика тв историята на Тодор

Живков, какво не знаем всъщност за него?

- Че не беше суетен. Мит е, че е бил суетен. Въобще не беше. Дори се шегуваше, че на телевизора го изкарваме грозен. Майтапеше се, че на живо бил по-хубав. Най-суетен от бившите първи на деня беше Милко Балев. За яждаше се, правеше забележки. Докато Живков не е бил суетен.

Продължава на стр. 7

ПЛАНИНАРИ ОТ „АРСЕНАЛ“ – УЧАСТИЦИ В ЛЯТНА ИСТОРИЧЕСКА ЕКСПЕДИЦИЯ В ПЛАНИНАТА

Деветима служители и любители – туристи, работещи в „Арсенал“, станаха част от XVI-та лята планинска културно-историческа експедиция, организирана от казанлъшкото туристическо дружество „Орлово гнездо“. Този път обект на интерес от страна на експедицията бяха Югозападна България и нейните планински забележителности. 102 участници в експедицията преминаха за 4 дни през Ихтиман, водопад „Горица“, Ресиловски манастир, Раннохристиянската базилика край с. Микрево, върховете на планината Славянка – „Гоцев“, „Мальк Царев“ и „Голем Царев“, Големият карстов извор над с. Петрово, с. Голешово, Църквата на Преподобна Стойна край с. Златолист, Пиринските забележителности: Попови ливади, връх Орелек, с. Делчево, с. Мусомица, Родопските бисери: Светилиците край с. Долно Дряново, Римските мостове край с. Долен и с. Змеица, връх Виденица, Дяволски мост и Скритите водопади под Борино, с. Буйново, с. Кожари, Кричим.

Финалът на т. н. двудневен „десертен“ поход премина от с. Скобелево, през връх и хижка Върховъръх, с. Чурен, Тамръш, с. Лилково и с. Ситово до Ситовския надпис.

Сред най-запалените планинари – туристи, работещи в „Арсенал“, взели участие в експедицията, бяха Владимир Ралев, Донка Райнова, Жана Желева, Злати Кабакчиев, Керка Димова, Мария Станева, Пенка Драганова, Стефан Станев и Тихомир Кавръков.

Тазгодишната лята планинска културно-историческа експедиция имаше своя блъскав фото-завършек – специалната изложба от фотоси, подредена в Младежкия дом през миналата седмица от участниците в експедицията. 15 туристи показаха най-доброто от своите foto-документи, събрани по време на 4-дневния преход.

„Трибуна Арсенал“
С любезното съдействие на Христо Ангелов

ZAKAZANLAK.BG

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

WWW.ZAKAZANLAK.BG

ДИПЛОМАТ ПРЕДЛАГА МЕЖДУНАРОДЕН ФОРУМ ЗА РОЗОПРОИЗВОДСТВОТО У НАС

Да бъде организиран голям международен форум под егидата на Дипломатический корпус у нас, посветен на розопроизводството и търговията с продукти от маслодайната роза. Форумът да е с участие

айентът на Дипломатический корпус у нас Негово Превъзходителство д-р Ахмед Ал Мадбух, посланик на Палестина у нас.

Дипломатът, който от 8 години е на посланическа служба в

чеството и интересите на съответните страни в сектор „Розопроизводство“.

Визитата в Казанлък, назначена условно „По пътя на розата“, заради участието в срещата на посланиците на

държави, в които има традиции в отглеждането на маслодайни рози, бе организирана от бившия външен министър от правителството на Сергей Станишев и кмета на община Павел баня Станимир Радевски.

Дипломатите посетиха най-новата розоварна в Долината на розите – „Дамаскена Роз Био“ в село Асен, фирма Гуала Клујърс Тулс, срещнаха се с кмета на община

Павел баня Станимир Радевски, приети бяха и от местен крупен предприемач.

Приветствие до участниците в срещата изплати и кметът на Казанлък Галина Стоянова.

По време на деловата среща, превърнала се в открiven разговор за розопроизводството,

потенциалните възможности и проблеми в отрасъла, бе проявен огромен интерес към зеолитните минерални води, както и питейните розови води, производство на местни фирми.

Пред първите дипломати на азиатските страни бе представена за първи път и най-новата питейна розова вода, създадена у нас. Водата е пилотна серия и е производство на фамилията Попови. Автор на креативния дизайн на опаковката на новата питейна розова вода е американската дизайнерка от Калифорния Кристен Мери.

Интересът към българската розова вода за пие е огромен в света, споделиха местни розопроизводители и розопреработватели.

По думите им, количествата, които страната ни произвежда, са крайно недостатъчни, за да задоволят потребностите само на една страна от азиатския пазар.

Огромен е интересът и към розовата вода за козметични нужди. Средно по 8 евро на литър на едро се продава тя в момента за износ.

Два тона е произведеното през тазгодишната кампания българско розово масло, при средна цена на килограм 10, 5 хиляди евро, каза за zakazanlak.bg. Пламен Станковски, управител на фирмата „Булатарс“. Той изчисли, че от него могат да се създадат 2 милиона броя мускали с розово масло от по 1 грам. Броят мускали може да задоволи нуждите за 3-4 месеца само на една китайска провинция.

В интервю за zakazanlak.bg. Н. Пр. д-р Ахмед Ал Мадбух – Посланник на държавата Палестина, изрази тезата, че Розовата долина може да акумулира траен интерес на бизнеса и на туризмите и с индустрията си, на основата на производството на продукти от маслодайната роза. Това, според дипломата, може да стане основа за нови форми на целогодишен туризъм в района, освен по време на кампанията и Празника на розата. Доайенът на Дипломатическия корпус у нас е редовен гост на казанлъшката розов празник и често посещава района.

Деляна Василева

на държавните институции на България, представители на бизнеса в този отрасъл от различните страни и кметовете на общините с традиции в розопроизводството, сред които са Казанлък и Павел баня.

Това предложи по време на делова среща в Казанлък до-

българия, бе начело на голяма делегация от първите дипломати на Китай, Азърбайджан, Судан, Индонезия, Мароко, които заедно с търговци представители от техните страни и местни розопреработватели и розотърговци, разговаряха за възможностите за сътрудни-

чество и интересите на съответните страни в сектор „Розопроизводство“.

Визитата в Казанлък, назначена условно „По пътя на розата“, заради участието в срещата на посланиците на

държави, в които има традиции в отглеждането на маслодайни рози, бе организирана от бившия външен министър от правителството на Сергей Станишев и кмета на община Павел баня Станимир Радевски.

ТАТО НЕ БЕШЕ СУЕТЕН

Продължение от стр. 6

Това твърди живата история на БНТ, една от първите жени - режисьорки в БНТ и в България

А кой е най-големият му телевизионен гаф?

- Той няма гафове на живо. Това, което говорят, е за един гаф покрай 8-ми март. Тогава председателка на Комитета на жените беше Елена Лагадинова. Лагадинова чете нещо за

да се монтират. А той, Тато, като дойде на запис, казва: „Хайде, Генерале, - и гледа към мен, - какви какво ще правим, че всеки да си гледа работата. То, моята, една работа, ама трябва да я свърша“. Аз казвам каквото сме правили

имаш, ще се види. Ама никой не смее да каже дума. Като свърши, каже: „Сега доволни ли сте от мен, да си тръгвам“.

Като стане готов, казващ пак на майтап: „Генерале, какви какво ще правим сега“. Като свърши, особено след

то ги изчистим. Имахме един страховлив директор на „Информация“ - Петър Коужухаров. И като ми даде рулона за монтаж, ми дава и бележка в колко часа ми го е дал рулона и ме кара да му го върна отново с бележка в колко часа съм му го предала обратно. Особено по Нова година, докато не се изльзва новогодишното поздравление на Живков, ние стоим и не си ходим. Посрещала съм много Нови години с рулоните си от речта на Живков в телевизията. По 3 дни сме стояли. За 27 години стях зад камера съм записала почти всички новогодишни приветствия на Тодор Живков.

А Иван Славков ли е най-добрият директор на БНТ?

- За мен да. Той слизаше от 10-я етаж пеша, за да се види с хората. Знаеше трите имена на служителите си и всеки един, от чистачката до партийния секретар, можеше да бъде приет в кабинета му. Беше нормален човек, не се дуеше.

Tя е единствената жена, на която бившият Първи - Тодор Живков, приживе казва „Генерале“. Причината за това обръщение е фактът, че именно в неян ръце в продължение на десетилетия е неговият телевизионен имидж като пръв партиен и държавен ръководител. Тя е тази, която „дирижира парада“, в пряк и преносен смисъл, зад пулта на всички негови тв изяви: конгресни речи, партийни форуми, новогодишни телевизионни обръщения на пред народа. Само на нея Живков позволява да оформя стайлинга му. Тя е жената, която „со кротче и со благо“ го убеждава в необходимостта от телевизионен грим в епохата на цветната телевизия.

Иванка Гръбчева-Антонова е доайент на телевизионните режисьори в БНТ. Направила е стотици емисии „По света и у нас“, над 60 „Панорами“, над 150 събитийни предавания и уникатните на брой 500 предавания с Тодор Живков. Била е зад пулта като режисьор на най-важните партийни конгреси – 9-ят, 10-ят, 11-ят и 12-ят. На Десетия конгрес на БКП стои зад пулта на живо цели... 38 часа.

Над 40 са сезите, които предава на живо само на Народното събрание.

Отвъд това е шеф-диригент зад пулта на всички манифестиции в държавата десетилетия наред, както и на живи предавания при посрещане на чужди правителствени делегации. Започва работа в Националната телевизия почти от самото начало - през 1961 година, и остава там до пенсионирането си през 1991 година.

Член е СБЖ и на Съюза на филмовите дейци, Заслужил деятел на културата.

Тя е най-малката сестра на ген. Димитър Гръбчев, първият шеф на УБО и човекът, отговарял за охраната на Георги Димитров.

Родена е в семейство със 7 деца и разликата й с прочутия генерал е цели 15 години. Нейна съхна е известната партизанка Митка Гръбчева, а покойната от няколко години филмова режисьорка и нейна съвременница Иванка Гръбчева - дъщеря на ген. Гръбчев, е племенница на БНТ-доайентката Иванка Гръбчева-Антонова.

Сега тя е на 88 години и живее в Етрополе с приблизително около 400

леva на месец. С всички добавки, които ѝ се полагат, в това число и вдовишките от 6 години накуп и парите за 76% и инвалидност и 3-те стънда.

За журналистическата гилдия, освен като легенда, е известна и като „режисьорката със суворачките“, тъй като години наред, за да си помога в зимните месеци, когато прекарва в София, изработва суворачки и ги продава или пред БНТ, или на бул. „Дондуков“ край офиса сега на Дарик радио.

Съдбата ни среща с телевизионната ветеранка на гордата Бузлуджа, където не пропуска нито един митинг от началото на прехода. И по някаква странна житейска ирония, навърх 35-ата годишнина от официалното откриване на Дома-паметник на Бузлуджа, където преди 35 години тя е режисьор на прякото предаване на тържествената церемония по този повод.

Като своеобразно напомгане на историята пък става така, че това интервю вижда бял свят навърх 105-ата годишнина от рождението на Тодор Живков - на 7 септември.

На фона на партийното надвиwanе на историчесия връх с дребната и изключително фина женица с живи очи, синслия в ръка две национални флагчета, тръгнахме в нишненето на тв спомени, за да стигнем до мяката на деня и повсеместното ни оляване.

Международния ден на жената. Стана лапсус: вместо „големия курс“, тя чете „големия ку“. Това е просто. На всеки може да се случи. Но гафове пред мен Тодор Живков не е имал. Особено на новогодишните предавания и на другите интервюта. Първо правехме свободен разговор, после монтирахме. И сега има колеги, които, като ме видят, и ми казват: преди, като те видехме и настърхвахме. Стражувахме се от теб, знаехме, че може и по 3 дни да работим без прекъсване. Ама как сме те псуvalи, ми казват. А за забременявам от псуvя /смее се/. Викат ми: като те видехме с рулоните, знаехме, че носиш на тато речта, а тя трябва да се монтира, лапсусите му трябва

винаги.

Ето стольтът, бюрото, прими. В началото не смееха да го накарат да бъде гримиран. Стражуваха се да му кажат, че има нужда от това, особено като стана цветна телевизията, без фон до тен е фатално. С него съгласие заведох Тато при гримърът.

И после стана дежурно това - Тато да отива на грим. Ние сме го гримирали също. После седне на стола, оглеждаме го. И никой не смее да му каже, ако има нещо нередно или ако нещо не е както трябва. Той обаче казваше: „Щом Ванчево е ттика, спокоен съм“. Има снимки, на които съм му оправяла връзката, сакото, че се е набрало. А това е статичен кадър, 10 минути и късъм да

записите на новогодишните поздравления, се събираме за дежурната обща снимка. Шо натискане беше всеки да е по-близо до него.

Имам снимки с него как седим пред камерата. Казвах му: „Да пуснем записа, другари, Живков, Вие ще кажете“. Той седне, слуша, хареса си го и тръгне. Ама лапсусите му остават.

И това за социализъма и комунизъма...

- Да, и това... Тогава ме гледат тъжно колегите от монтажа, псуват ме, че пак отива да работим цяла нощ: ще преглеждаме с редакторите дума по дума всичко. Знаеха, че грабнем ли рулоните, ще монтираме цяла нощ, дока-

то ги изчистим. Имахме един страховлив директор на „Информация“ - Петър Коужухаров. И като ми даде рулона за монтаж, ми дава и бележка в колко часа ми го е дал рулона и ме кара да му го върна отново с бележка в колко часа съм му го предала обратно. Особено по Нова година, докато не се изльзва новогодишното поздравление на Живков, ние стоим и не си ходим. Посрещала съм много Нови години с рулоните си от речта на Живков в телевизията. По 3 дни сме стояли. За 27 години стях зад камера съм записала почти всички новогодишни приветствия на Тодор Живков.

А казвал ли е при откриването на завод в Ботевград това за полупроводниците и целите проводници? Култова реплика му е.

- Нямая такава реплика, че пожелава додигдина завод за цели проводници.

Справедливо ли беше свален Тодор Живков от власт?

- Моето мнение е, че категорично не. По негово време бе направено всичко онова, което напълни гушите на сегашните. Присъствала съм при строежите на морските ни комплекси, на „перлите“ ни по морето, знам как ставаше всичко, а после ги подариха за жълти стотинки.

Разкажете още нещо интересно от „кухнята“ на телевизията в онзи години.

- По едно време в „Панорама“ дойде Владо Костов. Имахме едно сако райе като пижама, на което му казвахме „телевизионното сако“. Бяха ми казали, че е много важен кореспондент и да внимавам. Като го срещнах в коридора обаче, му казвах: „Другарю Костов, довечера не трябва да сте с тези дрехи, защото на цветното изглеждат много гроздно“. И му обясних какво сако трябва да облече. Мина много време, докато си направи костюм. Имам една сълчка покрай Горбачов. При първото му посещение в България като генералски секретар снимаме в НДК. Имахме един главен редактор, много страховлив човек. Снимаме ние, а той чича при мен и ми направи скандал, задето съм показвала белега на главата на Горбачов. Аз се ядосах и му казвах: „Взимай камерата, снимай го ти. Покажи го хем в близък план, хем да не му се вижда белегът“. Що нерви сме съксали. В същото време парите бяха едни пари... при филмовите предавания за една минута се получаваха 30 лева постановччи, а за 2 часа телевизионен митинг с Брежнев, което е висък пилотаж и умираш от напрежение, вземаш 10 лева. Това е положението, ако искаш - работи.

А в същото време космополит, широко скроен, пич.

От сегашните политики кого обича най-много катерата?

- Това, което сега се изльзваше, не е това, което се изльзваше навремето. Свободата сега я няма. Свободата се обира на свободия.

Търси се жълтото, скандалното, черната страна на нещата. Това не е моето разбиране за поведение пред камера, за мисия и разбиране на професията - все да се търси скандалът.

За какво Ви боли най-много сега?

- Че се разместиха стойностите в живота, в професията, подредбата им, професионалните критерии. Човешката ни мярка за нещата. Всичко е с краката нагоре. Страдам от това, че народът страда. Че не се виждат добри времена, че хората живеят лошо. Че много светни излязаха, няма ги. Боли ме и от самотата.

А оптимист ли сте за България?

- Оптимист съм. Оптимизът ми стига до края на моя живот. Нямам друг избор. Жива съм. **Деляна Бобева**

СТАНИСЛАВ СТРАТИЕВ

Най-играният по света български драматург

Станислав Стратиев. Роден е в София на 09. 09. 1941 г. Завършил българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1968 г. Работил е като фрезист в завод „В. Коларов“, като журналист и редактор във вестниците „Народна младеж“ и „Сърштел“. От 1975 г. до смъртта си е драматург на Държавния сатиричен театър „Алеко Константинов“ в София.

Прозата. За пръв път публикува през 1958 г. във в. „Средношколско знаме“. Сътрудничил с разкази и фейлетони на почти всички вестници и списания. Дебютът му в прозата с книгата „Самотните вятърни мелници“ през 1969 г. е посрещнат възторжено от критиката. След нея излизат „Дива патица между дърветата“, „Кратко сълнце“, „Диви пчели“... Следват: „Троянския кон“, „Пътешествие без куфар“, „Пеешият кораб“, „Пейзаж с куче“, повестта „Подробности от пейзажа“, трилогията хумористични миниатюри „Българският модел“ - 1991, разказите „Упражнения по дружост“ - 1992, „Вавилонска хроника“ - 2000. Особено впечатляващи са текстовете от последните му книги - това са прозрения за прехода, за нашия национален характер.

В Сатиричния театър. След големия успех на премиерата на „Римска баня“ в Сатиричния театър през 1974 г. Стратиев е поканен за драматург на театъра. Впоследствие той е и негов директор, и художествен ръководител. За първи път са поставени: „Сако от велур“, „Рейс“, „Максималист“, „Животът, макар и кратък“, „Балкански синдром“, „Мамут“ и др. пълнят и до днес театралните салони с актуалното си зучение и остра сатира.

Филмов сценарист. Дебютът на Стратиев в игралното кино е през 1974 г. с „Пазачът на крепостта“. В киното са заснети 7 негови сценария: „Кратко сълнце“, „Равновесие“, „Посетени от

на зайците“, „Бил съм щастлив в този театър...“ - споделя Стратиев.

дия, Швеция, Сирия, Гърция, „Господ“, „Американска целувка“, Индия, Югославия, Китай, Куба, „Гардеробът“, „Сънце на дет-

матург, режисьор Анри Кулев, спечели наградата на Съюза на българските филмови дейци на „Аполония 2006“, където бе показана за първи път.

Памет за неповторимия Стратиев. Най-видният български драматург от втората половина на ХХ век умира внезапно на 59 години на 21. 09. 2000 г. по време на частно посещение във Виена.

По инициатива на Сатиричния театър през 2011 г., по повод 70 г. от рождения на драматурга, е представена книгата-альбум „Стратиев и Сатирида“, съставен от Любомир Стратиев. През с. г. е представена и последната книга-откровение на великолепния сатирик „Българско зелено“ - сборник от последните му текстове, издирени и подредени от Лилия Рачева и сина му Любомир Стратиев. Изборът на заглавието идва от един образ, в който писателят влагал особен смисъл: минавайки често по ул. „Цар Симеон“, виждал един вътрешен двор между кооперации, в който не прониквало сънце, а зеленият цвят на вишните бил особен; правел аналогия с героя си от „Кратко сълнце“ - просветя за малко и той е щастлив, а после го убиват. „Човек е сам на земята, пронизан от сънчев лъч, а после го убиват. - казва Л. Рачева, - Мислещи хора биха го разбрали и сега, просто въпросът е човек да мисли. Текстовете, писани през 1965 г., звучат, като че ли са писани вчера“. 70-ата годишнината на Стратиев е отбележана и с илюстрована пощенска картичка, със специален пощенски печат.

Станислав Стратиев, псевдоним на Станко Стратиев Миладинов /1941 - 2000/, е български писател, драматург, киносценарист, поет. Автор е на 11 книги, между които „Самотните вятърни мелници“, „Живот в небето“, „Упражнения по дружост“, събраници „Българският модел“ и „Българска участ“. Заснети са 7 филма по негови сценарии, сред които култовите „Оркестър без име“, „Кратко сълнце“ и „Посетени от Господ“. Автор е на 13 писети, най-известните от които - „Сако от велур“ и „Римска баня“, са включени в том 5-ти на алманаха „Славянско и източноевропейско изкуство“, издаден в САЩ. Книгите му са преведени на повече от 25 езика, вкл. хинди, арабски, китайски и други. Стратиев е най-играният по света наш драматург. Поставени са над 800 спектакъла по негови пиеси в 40 държави. Носител е на много наши и чуждестранни награди: от Национални прегледи на българската драма и театър; 1990 - във Франция, за европейска драматургия; на ВВС през 1993 г.; „Чудомир“ - 1978 и 1992, Годишна награда на СБР - 1983, „София“ - 1984, „Аскър“ - 1993, „Златен лаунец“ - 1995; сребърен медал за „Московския кинофестивал, 2006. Големият творец напусна рано този свят - на 59 години.

През 2016 г. се навършват 75 г. от рождението му.

- Той за мен е като дом... Струва ми се, че никога не мога да му дам токъво, колкото той ми даде“. Писателят бил сред късметлиите - заедно с други творци-корифеи се сдобил със собствен дом в писателския блок, иронично наричан „интелиектуалното гето“ на София. „В дома ни имаше много смях, той умееше от всичко да направи виц и шега, - спомня си съпругата му Лилия Рачева. - Имахме навици да говорим с релики от негови пиеси. Господи, колко се смяхам!“

Драматургията. Пиеси на Стратиев са поставяни в СССР, Франция, Германия, Италия, САЩ, Унгария, Полша, Финландия, Мексико... Те са влезли завинаги в златния фонд на българското драматургично изкуство. „Римска баня“, „Сако от велур“ и „Рейс“ са поставани над 500 пъти у нас. „Зимните навици на зайците“, „Празни стаи“, „Максималист“, „Балкански синдром“, „Мамут“ и др. пълнят и до днес театралните салони с актуалното си зучение и остра сатира.

Филмов сценарист. Дебютът на Стратиев в игралното кино е през 1974 г. с „Пазачът на крепостта“. В киното са заснети 7

негови сценария: „Кратко сълнце“, „Равновесие“, „Посетени от свето“. Сред тях е и „Оркестър без име“, 1979 - един от най-касовите български филми след „Козият рог“ и „Хан Аспарух“. Идеята за този филм сценаристът намира назад във времето, когато бил кореспондент на в. „Народна младеж“ във Видин. Там в дългите зимни вечери един оркестър свирел неуморно, вперил поглед към лятото и морето. Този оркестър, според автора, бил само „първообразът, дразнителят“, който предизвикал продължителната и задълбочена работа върху сценария на „Оркестър без име“. „Врабчите през октомври“ - по сценарий на големия дра-

ПРОЗРЕНИЯТА НА СТАНИСЛАВ СТРАТИЕВ...

Българският модел

Ако сме дали нещо на света - това е българската модел.

Той е - както Хеопсовата пирамида или Вавилонската кула - нашият принос в съкровищницата на човечеството.

Казано сложно - това е състояние на духа. Определен начин на мислене. Тип душевност.

Казано просто - обратното на всичко.

Колумб тръгва за Индия и открива Америка.

Ние тръгваме за Америка и стигаме в Индия.

Все откриваме Америка и все се оказва, че сме открили Индия.

Навсякъде по света считат лудите за свестни, но болни хора.

У нас свестните считат за луди. Още от времето на Ботев.

Навсякъде по света дупките са предимно в сиренето.

У нас те са на ръководни места.

Там, когато стреляш по някого, той умира.

Тук, дори когато стреляш по друг, умира Алеко Константинов.

Там са велики народите.

Тук - Народното събрание.

Там от велико до смешното има само една крачка.

Тук няма никаква разлика.

При тях са свободни хора, а при нас - цените.

Това е българският модел.

Българският модел е по-лош от Бермудския триъгълник.

В Бермудския триъгълник нещата просто изчезват.

И знаеш, че ги няма.

При българския модел ги има, но не са те.

И не знаеш какво е.

Нарича се бензиностанция, но нито има бензин, нито ти сменят

маслото, нито проверяват гумите, нито мият стъклата.

Знаеш само, че е на високото на Балканите. Или най-широкото.

Според този модел българските джуджета са най-християнските в света, а българските мъже - най-мъжествените.

Българският модел е злато, а преклонената главичка остри сабя не се сече и по-добре яйце днес, отколкото кокошка утре, защото кроткото агне от две майки суче.

И когато отвличаме останките на Чарли Чаплин за откуп.

При българския модел селяните идват в града, за да купуват мяко, а гражданите отиват на село, за да прибират реколтата.

Българският модел е велосипед без педали, но с десет кормила.

И когато заводите произвеждат художествена самодейност.

Българският модел е продуктивна и завързана с конец стотинка.

За да се возим бесплатно на асансьор и да говорим бесплатно по телефон.

При българския модел няма девета дупка на кавала. Тя не е пробита. Пробита е направо до десетата.

Българският модел е не аз да съм добре, а ти да си зле.

Българският модел е неутишожаем.

С него ще бъде свършено, когато всички отидем в Канада.

Както ще бъде свършено и със самата Канада.

Които ще се справят с престъпността, корупцията, апатията и отчаянието.

С бедността.

Сърдечните болести.

С рака.

С инфаркт.

С болестта на хипертонията.

С болестта на хипотиреоидизъма.

С болестта на хипертиреоидизъма.

С болестта на хипотиреоидизъма.